

Przekleśte szczęście.

(Ciąg dalszy.)

Władysław powoli włożył palto i torbę podróżną. W pokoju śmiertelne panowało milczenie.

— Za parę tygodni wrócę, rzekł stłumionym głosem.

— Wrócisz? szepnęła Helenka, opierając głowę na jego piersiach.

W tej chwili jakiś szorstki przedmiot dotknął ręki Władysława. To stara Mateuszowa całowała go.

Wybiegł spiesźnie za drzwi, lecz w połowie schodów zatrzymał się. Zdawało się, że go ktoś obejmuje za nogi.

Chwilę pomyślał i wrócił na górę głęboko wzruszony. Stojąc w przedpokoju Helenka upadła mu na szyję i rzewnie płakała.

— O, nie zapominaj o mnie! mówiła łkając.

Powtórnie wyszedł, a tym razem wybiegła za nim Helenka.

— Władziu!

— Co każeś?

Znowu uwiesiła mu się u szyi, ścisnęła go namiętne i szeptała:

— Nie zapomnisz? wrócisz?

Siedząc w powozie, podniósł jeszcze oczy do góry i w oknie drugiego piętra zobaczył uchyloną roletę i jakiś cień.

Powóz wyjechał z podwórza.

— O, nie zapominaj o mnie.

Mgła zawisła nad ulicami, latarnie rzucały blask czerwony, dokoła rozlegały się kroki przechodniów i turkot wozów.

“Nie zapomnisz, wrócisz!”, szeptało echo.

Wilski dojechał do dworca wzruszony i rozdrażniony. Oddał pakunki tragarzowi i pobiegł wprost do salonu pierwszej klasy.

Zastał tam kilkanaście osób, same twarze obce. To uspokoiło go. Odetchnął jak czło- wiek, którego minęło niebezpieczeństwo i jeszcze raz po- zegnał w myśli Helenkę.

W tej chwili usłyszał głos wchodzącego Włosa.

— Cudownie! więc i ty wyjeżdżasz?

— Jak widzisz.

— Wyobraź sobie, że i A- melcia jedzie. Wysłałam ją do Krakowa w pewnym inte- resie, którego wymaga... no, wiesz czego?... Tego tylko, co ona ma.

Pani Weit była milcząca i nie w humorze.

Wilski wyszedł po bilet. Gdy wrócił, rzekł bankier ze śmiechem.

— Patrz, co to są kobiety! Onegdaj zdecydowała się je- chać, dziś grymasiła, a w tej chwili powiada, że się boi zaziębienia i że chętnie zo- stałaby do jutra.

— Może i słusznie, odparł Wilski chłodnie. Szkoda żeś mnie nie zapoznał z interesem, byłbym go załatwił.

— Gdzie znowu! Ty masz głowę zaprzętą krociami, a tu sprawa pilna i wymaga zimnej krwi. Nie, to tylko ona dobrze załatwi!

Zadzwoniono i podróżni poczęli zajmować miejsca. Nagle Władysławowi uderzyła fala krwi do głowy: ujrzał on między fałdami powłóczy- stej sukni, kształtną i drobną nóżkę bankierowej.

Na ten widok zapomniął o żonie, o wzruszeniu i o nie- smaku, jakiego doznał przed chwilą.

— Siadajże, Władysławie! krzyknął bankier.

Rozległy się krzyki poze- gnania, pociąg ruszył, lecz Władysław nie uważał go.

Nie mógł tchu złapać.

— Oryginalna pozyca! o- dezwiała się nagle pani Weit. W tej chwili widziałam Świe- gotnickiego i jestem pewna, że jutro w całej Warszawie mówić będą, że uciekałam z pa- nem, w asystencji i za upo- ważnieniem męża.

— I cóż nam to szkodzi? spytał Wilski, topiąc w niej palające spojrzenie.

— Panu nie wiele, mnie więcej! odparła poważnie.

— W każdym razie fakt już się stał i cokolwiek...

Nie dokończył ujrawszy wzrok Amelii. Zarazem je- dnak teraz dopiero zauważył, że byli sami.

Nastąpiło długie milczenie, w ciągu którego bankierowa obojętnie wyglądała przez okno, a Wilski utracił resztę przytomności.

Nagle, tuż przy nogach pani Weit, upadła mu rękawiczka. Gdy się schylił, aby ją podnieść, uczuł, że rękaw- jego paltota otarł się z lekka o jej bućki.

Teraz zdało mu się, że w ciebie, zamiast muskułów, ma rozgrzane stalowe spręży- ny, że mu piersi pękają, lub że spali go własny oddech. Podniósł oczy na Amelię i pomyślał, że gdyby między nią a nim ustawiono mur ba-

gnetów, rozbiły go jak kępę trzciny.

— Spodziewam się, że mnie pan zapoznasze swoją żoną?... Będę panu bardzo wdzięczną! rzekła bankierowa głosem, który jak ostrze noża przeszył mu serce.

W milczeniu i gorączce cze- kał do rana. Gdy pociąg sta- nął na granicy, Wilski posłał telegram do żony.

VI.

PIEKIELNA DRABINA.

W Krakowie pożegnał się Władysław z bankierową pra- wie chłodno, a następnie za- jęty interesami kilka dni jej nie widział. W ciągu tego czasu zapoznał się bliżej ze stanem swego majątku, ode- brał od Helenki parę listów, pełnych tęsknoty i wezwań do przyjazdu i przypomniał sobie dawnych znajomych, ludzi po większej części ubo- gich, dla których postanowił coś zrobić.

W końcu pierwszego tygo- dnia odebrał list z Warszawy i bilet z Krakowa. Poznał pismo na obu i wziął się do pierwszego.

List z Warszawy pisał ubogi student, który u Wilskich bywał na obiadach co czwar- tek. Młodzieniec w prostych lecz serdecznych wyrazach powiniósł Władysławowi spadku i wyraził żal z tego powodu, że nie mógł go przed wyjazdem osobiście pożegnać.

— Biedaczysko! rzekł Wła- dysław. Spróbuję też posłać mu pieniądze. Wiem, że się nie obrazi, gdy z nim pomó- wię szczerze, choć listownie.

Następnie otworzył bilet, który zawierał te słowa.

“Nigdy nie spodziewałam się, abyś pan mógł skazać swoją współrodaczkę na śmierć z nudów. Czekam dziś z her- batą. — A. Weit”.

Wilski ruszył ramionami. Ponieważ zaś było dosyć wcze- śnie, wyszedł więc do miasta.

Błądząc machinalnie po ulicach, dostrzegł na jednej z nich sklep szewski z wy- stawą, a na niej, między obfi- tą kolekcją różnokolorowego obuwia — maty, czarny, wę- gierski bućki.

Postał tu chwilę i znowu począł błądzić. Na twarz wystąpiły mu ciemne rumień- ce, a umysł opanowały po- miesane marzenia.

I widział się we Warszawie w ciasnej izdebce na podda- szu. Pokój był zimny, a on zrozpaczony i głodny.

Nagle uchyliły się drzwi i stanął w nich jakiś człowiek niski, pękaty i uśmiechnięty z czapką w rękę. Był to są- siad jego z poddasza, ubogi rękawicznik.

— Co pan każe? spytał go Władysław.

— Ja nie każe, ja przysze- dłem prosić — odparł gość. Panie! mów mi dalej, co tu między nami w bawę owi- jać. Niech mi pan zrobi je- dną łaskę...

— Jaką, panie?

— Niech pan pozwoli u siebie w piecu zapalić i obiad sobie przysłać!

— Ależ....

— Już wiem, co pan powie, przerwał rękawicznik, ale to się na nie nie zda. Pan jest młody, uczony, pan może je- szcze mieć stanowisko na świecie i jeżeli nie mnie, to moim dzieciom odda pan te obiady z procentem.... No, panie!... bo nie odejdę stąd.

I z temi słowy zaczął czło- wiek wyciągać do Wilskiego rękę. Biedacy uściskali się i nastąpiła zgoda.

W tej chwili między tym obrazem z przeszłości a bo- gaczem teraźniejszości stanęło widmo czarnego węgierskiego bućka. Władysław ocknął się i poszedł do bankierowej.

Zastał ją w salonie z bu- kietem róż. Uśmiechnęła się i podając mu rękę, rzekła to- nem łagodnej wymówki:

— Nie powinnam się witać z panem!

— Tłómaczą mnie zajęcia odparł Wilski.

— Ale wytłómaczą pana wtedy dopiero, jeżeli dzisiaj wieczór mnie poświęcisz. By- wam niekiedy dziwnie zmę- czona, a gdybyś wówczas nie zobaczyła sympatycznej twa- rzy i nie usłyszała głosu, czy ja wiem, co bym zrobiła!

Wilski słuchał jej zdumio- ny i rozmarzony.

Cały wieczór mówili o kwia- tach, o wiośnie i okolicach górskich, jak student z pen- syonarką półgłosem — jak w pokoju chorego.

Okolo jedenastej, Włady- sław zabierając się już do odejścia, rzekł:

— Czy da mi pani jeden z tych kwiatów?

— Na co?...

— Na pamiątkę dnia dzi- siejszego.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Kupujcie szczołki i mieszane farby w składzie Herrenbruck'a nar. 1szej i Lincoln av.

Staszność prawdziwa
St. Peter, Case Co., Mont. w Marcu 1899.
Pewier młody pół-Indyjanin cierpił przed 4 la- ty na padaczkę bardzo mocno. Na rade kilku znanych aptekarzy, „Father Koenig's Nerve Tonic”, przeszedł wszelkie oczekiwania, gdyż chłopak zupełnie został uleczony i jest jednym z najzdrowszych i najbelszych w szkole.
H. Schuler, przełożony szkoły Indyjan.
Serdeczne polecenie Misyonarzy.
St. Paulus Mission, Choteau Co., Mont. 12 Grud. '90
Lziancie „Father Koenig's Nerve Tonic” jest cudowne przy przewleczaniu astmy i innych chorób nerwowych spowodowanych osłabieniem nerwów lub złyteżem natężeniem się. Troje dzieci w mojej szkole używało go na padaczkę. Napady ustały natychmiast a teraz dzieci są ule- czone. W wypadkach osłabienia, wzmacnia sy- stem bez wyjątku. Polecenie jest serdeczne.
Fried. Ebersweiler, S. J.

DARMO książkę wielkiej wagi o chorobie nerwowej i butelkę na próbkę posyłamy na wasz adres. Biedni tak- że otrzymają lekarstwo darmo.
Lekarstwo to przyrządził Ks. Koenig z Fort Wayne, Ind. od r. 1876, a teraz sprzedawane jest pod nazwą: **KOENIG MED. CO., Chicago, Ill.**
49 ulica S. Franklin.
Sprzedawane po aptekach za \$1.00 butelkę, a 6 za \$5.
Duże butelka \$1.75, a 6 za \$9.
W Milwaukee u E. Krembs'a, 166 1-szej i Greenfield ave.

Odezwa do czytelników!
Aby dostarczyć czytel- nikom polskim wszelkiego rodzaju i wieku materiału dla bibliotek domowych i brackich w poprawnym polskim języku i duchu ka- tolickim; aby umożliwić równie dzieciom jak star- com miłą zabawę w czyta- niu i przyrzucić cegiełkę do wielkiej budowy ucznie- nia naszej emigracji pol- skiej, wydajemy od 1-go Stycznia, 1899,

tygodnik powieściowy **“ŹRÓDŁO”**.
Tygodnik ten zawiera trzy doborowe powieści i nader cenne rozprawki, mające razem stanowić księgę 9x12 z końcem roku.
Prenumerata roczna na **“ŹRÓDŁO”** i **“KATOLIK”** razem wynosić będzie. \$2.00
Prenumerata na sam ty- godnik **“ŹRÓDŁO”** \$1.00
Prenumerata na sam ty- godnik **“KATOLIK”** 1.50
Tak pojedynczo jak i obydwa tygodniki płatne są całorocznie lub półro- cznie z góry za przekazem pocztowym lub czekami pod adresem wydawcy:
REV. W. GRUTZA,
Cor. Lincoln & First Ave.,
MILWAUKEE, WISCONSIN.

Uprasza się więc Sza- nownych Czytelników, aby po odebraniu numeru oka- zowego zawiadomili re- dakcyę, czy zechcą do pi- smo prenumerować, gdyż dalsze numery takowego tylko tym posyłać będzie- my, którzy je piśmiennie lub ustnie zamówili.

Po najlepsze i najnowszej mody zrobione

FOTOGRAFIE

....IDZCIE DO....

N. L. STEIN, fotografisty,
452 ul. Mitchell, nar. 2giej Ave.

FIEBING i KILLILEA,

Adwokaci pierwszorzędni

do spraw sądowych, cywilnych i karnych, załatwiają wszelkie sprawy z największą punktualnością i rzetelnością po cenach umiarkowanych.

BIURO: 343. ulica Trzecia.

MILWAUKEE

WISCONSIN.

GENOWEFA

POWIEŚĆ z wieków średnich nadzwyczaj interesująca wyszła z druku starannie opracowana językiem poprawnym i jest do nabycia

w redakcji “Katolika”

.....OKAZ.....

w księgarni Wiltziusa.

Jest to dziełko nieocenione dla czytel- ników wszelkiego wieku i rodzaju.

CENA egzemplarza 25 centów.

Przy kupnie większej ilości daje się rabat.

Kwoty ubezpieczenia na życie

wpłacone do Kompanii assekuracyjnej

“New York”

może zabezpieczony po trzech latach każdego czasu z pro- wizją odebrać.

Najkorzystniejsza usługa u

JANA McNAMAR'A,

Auditorium Hotel Annex., Chicago, Ill.

Osobliwe ustępstwa dla katolików i katolickich duchownych.

POLSKI SKŁAD WIN I WÓDEK,

oraz wielki zapas WIN MSZALNYCH i familijnych.

Szczególnie poleca się własnego wyrobu KUJAWIAK, trunki słynny jako najskuteczniejsze lekarstwo na wszelkie dolegliwości żołądka.

ANTONI ANDRZEJEWSKI,

723—725 Windlake Avenue.

MILWAUKEE WIS

KURPIE.

Powieść Historyczna przez Kazimierza Władysława Wójcieckiego.

“Stara powiatka jak wino z Tokaja
Serce zagrzewa i umysł upaja.”
Dominik G. Magnuszewski, konfederat.

Tom II.

(Ciąg dalszy.)

XIV.

Nadaremnie wczoraj rano
Oddalony huk słyszano;
Kto do ziemi przytknął ucho,
Słyszał odgłos po odgłosie.
Jak rozszerzał się po rosie,
Jakby z piekiel jęczał głucho,
Coraz mocniej, coraz głośniej.

Aleks. hr. Fredro (Obrona Olsztyna).

August II. i Szmigielski, wspaniale przyjęci u szlachetnego Grudczyńskiego i aż do granicy dóbr jego odprowadzeni. Przy samym kopcu gra- nicznym zatrzymał się Grudczyński, uchylił z usza- nowaniem czapki i rzekł do króla:

— N. Panie! dotąd byłem oponentem W. K. Mci, będę i dalej, bo stoję przy sprawie nowego króla Najjaśniejszego Stanisława I., ale żądałeś schro- nienia w moim domu, dotrzymałem danego słowa, oto jest pewny przewodnik, wskazując na zaufanego Stanisława Zienkiewicza, on W. K. Mość odprowa- dzi, gdzie tylko zażąda.

August ścisnął rękę wojewody.

Tu! rzekł pokazując na serce, tu pamiętka i wdzięczność dla was; może jeszcze August znajdzie kiedy sposobność odsłuszenia się wzajemnie.

Panie wojewodo! zawołał ze szczerotą Szmigiel- ski i my czuć umiemy Wasze wspaniałomyślność! Podaj, prawicę, a chociaż każdy z nas innej służy sprawie, przecież nawzajem kochać się możemy; i zbliżył się do Grudczyńskiego, który z rozjaśnionem czołem podając mu rękę rzekł:

— Zapomnijmy o dawnych zająciach, niechaj zaginą jak kamień we wodzie. Znajdziemy się jeszcze tam, gdzie wspólnie dla nas droga sława, zawoła każdego. Zwrócił konia i pojechał drożyną do dworu wodzącego. Zienkiewicz poprzedzając Augusta i Szmigielskiego, prowadził ich krętą ścieżką, albowiem niebezpieczeństwo niebezpiecznie przemienilo, patroli szwedzkie ukazywały się jeszcze niekiedy.

Był lasek rzadki brzozyowy, a za nim szerokie pola; jeszcze go nie przejechali, gdy z dala ujrżeli jeźdźca na koniu, który w całym biegu pedził i coś na długiej smyczy ciągnął za sobą. Wstrzymali konie, ukryli się w lesie; jeździec dążył spiesźnie do brzozy i co chwila ogłądał się po za siebie. Koń był okryty białą pianą, zadyszany.—Zaledwie zbliżył się do lasu, gdy starosta wykrzyknął:

— To mój Hryć! a co on tu robi? i głośno zawołał na niego.

Kozak podniósł głos swego pana; z radością przy- biegł, ciągnąc na owej długiej smyczy już zaduszo- nego Szweda.

— Dlaczegoś go zadusił? rzekł surowo Szmigiel- ski, kiedy ci zalecił puścić wolno.

— Ale to nie ten sam Szwed, to inny, co, niech no jasnie wielmożny pan spojrzysz, tamten miał szra- mę na pysku, a to gładyz zupełnie.

— Cóż się z tamtym zrobiło?

— Puściłem go, ale zwołał swoich obskoczyli mnie, ledwie umciekł, już i mego Żmudzinika pochwy- cili, ale im się dzięki Bogu wydart. — Jechałem sobie szukać jasnie wielmożnego pana, aż tu ten Szwed stoi na koniu, a minął ani sposobu; jakby na naszych stepach dzikiego konia na harkan pochwylił, ścigał i dalej w nogi. Ale tę- gie strzelanie od Myszeńca i Ostrołęki słychać było, mówili tam nasi w jednej karczynie, że król szwedzki zabity, a wojsko jego całe; co do nogi wystrzelane w lasach mazowieckich.

— A więc się sprawdza coraz więcej, rzekł z cicha Szmigielski do Augusta; nasza bohaterka ten mur żelazny rozbiła.

— Dzięki niech będą Bogu! z westchnieniem

odpowiedział August, fortuna sprzyjać nam zaczyna, daj Boże, żeby była stałszą, niż pieć, do której na- leży.

— N. Panie, przecie nie możesz narzekać na białogłowy, do których tyle masz szczęścia, nawet tak trudne Hiszpanki.

— Ach, nie skończ; mój kochany starosto, to wspomnienie rani moje serce.

W istocie, miłość Augusta, o której Szmigiel- ski wspominał, należała do pierwszych lat wiosny życia, a okropny koniec tej, która była przedmio- tem przywiązania wówczas jeszcze księcia, bolesne obudzało uczucia w duszy Augusta.

Młody August bawił w Madrycie, głośny bo- gactwem, urodą i olbrzymią siłą. Właśnie wyprawia- no ulubioną Hiszpanom walkę byków; wiele z nich już padło z ręki zapłaconych szermierzów, ale jeden rozszroty i zajadły, powalił kilku, resztę rozpę- dził i z lekką tylko raną na czole, biegąc wściekły w pośród zamkniętych szranków. Nikt nie śmiał wystąpić do walki z rozszrotym bykiem; długi czas trwało głębokie milczenie; wtem z amfi- teatru zstępuje dorodny młodzieniec, a porwawszy od szermiera miecz i szal czerwony, otwiera śmiało wrota i wchodzi na środek placu. Zwierz dziki ujrzał go, zaiskrzyły mu się oczy i z głośnym ry- kiem uderza na zuchwałego młodzieńca, który dla rozjątrzenia byka powiewał czerwonym szalem. Je- dnym rzutem staje przy nim i zdawało się, że już go porwał na rogi.

Przestrasz na twarzach obecnych widać było; ale krzyk przeraźliwy w jednej stronie z nagłą us- słyszano. Był to głos donny Maryi, która widząc śmierć niechybną odważnego młodzieńca, zemściła. Ale jej trwoga była daremną, bo przytomny rzuca- szal na głowę zwierz, zasłania nim oczy, sam uska- kuje i jednym zamachem obosiecznego miecza łeb uciną. Wytryska krew strumieniem z grubego kar- ku byka, jeszcze stał chwilę i powalił się na pia- sek. Ze wszystkich stron głośno wzniosły się okrzy- ki i radosne klaskania, młodzieniec otworzył bramę i jako zwycięzca opuścił szranki. Tym młodzieńcem

był August; słyszał on krzyk przeraźliwy donny Maryi, chciał ją poznać, poznał i ukochał.

Miłość jego nie chciała widzieć żadnych prze- szkód, którychby przełamać nie mógł. Donna Ma- rya była małżonką znakomitego Hiszpana, który ją kochał, a kochał ze szaloną zazdrością. August za pomocą Włocha, co roznosił sałatę i służącą, tyle ich zabiegami dokazał, iż we własnym domu jej męża widywał się z nią nieraz.

Dostrzegł to Hiszpan zazdrosny, widział, że niewinna i enotliwa dotąd donna Marya, nie mogła się oprzeć Augustowi; wściekły nasadza zbójców przy wejściu do ogrodu, ale silny i zręczny książę zaledwie z raną mógł się z ich ręką wydobyć. — Hiszpan przypada do sypialni swej żony, służącą sztyletem przebijając, a gdy ta krwią zbroczona tarza się po podłodze, z uśmiechem szatana podaje mło- de; Maryi do wyboru sztylet lub truciznę. Nieszcze- śliwa wybiera drugą i w okropnej męczarni umiera. Hiszpan traci zmysły, w szaleństwie unosi trupa tyle kochanej żony do ogrodu, tam grób wykopuje, grzebie jej zwłoki i z szablą dobytą strzeżąc, ażeby szczęśliwy kochanek nie wydobyl tego skarbu. Trzy dni bez pokarmu czatował osiabiory wczół- gał się napowrót do sypialni. Tam leżał trup słu- żącej i niedokończony przez Maryą puhar trucizny, wypił resztę, stał w oknie otwartym z wlepionymi oczyma na mogiłę żony. Jeszcze trucizna działać nie zaczęła, gdy zdało mu się, że dojrzał z ciemnej alei Augusta. — To on krzyknął, wyskoczył oknem i padł na trawnik bez duszy.

Dowiedział się o wszystkim August i natych- miast opuścił Hiszpanię. Pamięci jednakże nie- szczęśliwej donny Maryi niczem zatrzeć nie mógł i chociaż teraz zakochany był w pani Orzelskiej, dla której we Warszawie pisał pałac w cztery tygo- dnie wystawił i ozdobił, wspomnienie pierwszej miłości smutne obudzało uczucia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)